

בית נאמן

מוצ"ש יתרו, כ"ה בשבט תשפ"א

שיעורו השבועי של מרן ראש הישיבה
רבנו מאיר מאזוז שליט"א

בעקבות המצב, השיעור
מועבר בשידור חי בלבד.

בשעה 20:00

ניתן לשמוע
בשידור ישיר את
שיעורו של מרן שליט"א
בנרוץ קול ברמה.
או ב'יקול נאמן':
079-9-367-367
או ב'קול בית נאמן':
079-9270505

נושאי השיעור:

- א. פירוש "ואתה תחזה מכל העם".
- ב. חכמת השרטוט.
- ג. אמונה פשוטה שווה את כל החכמות שבעולם.
- ד. לתת צדקה כל יום.
- ה. מעשר כספים.
- ו. ביקור חולים וניחום אבלים.
- ז. משפטי התורה.
- ח. עבד עברי ואמה עבריה.
- ט. "עני תחת עיני".
- י. וכי 'פתח' הוא איש בור?!
- יא. מחצית השקל.
- יב. בחירות.
- יג. כולם בינו שאין דבר בעולם יותר נפלא מלימוד התורה.

אמונה פשוטה שווה את כל החכמות שבעולם.

ג. לולי האמונה התמימה הזאת שיש בעם ישראל מי יודע כמה צרות היו על שונאי ישראל⁴. היה לנו חכם בג'רבא (אני לא מכיר אותו) שמו **רבי חויתה שלי**⁵, והיה לו חיבור על התורה בשם **'מעשה חושב'** (חושב ר"ת חויתה שלי והב' לא יודע מה היא), ובהקדמה⁶ כתוב שהמחבר הזה היה בקי בשרטוטים, ופעם באה אליו בתו ואמרה לו: אבא, תראה את המזל שלי. הוא ראה בידה ואמר אוי ואבוי, אמרה לו: מה קרה? אמר לה: כלום. אמרה לו: תגידי לי, מה קרה?! מה ראית?! אני ראיתי שנבהלת, אמר לה: ראיתי שאת תחיי ארבעים וחמש שנה, ויהיו לך שלושה ילדים, ואחרי פטירתה בעלה יקח אשה אחרת. אבל להרגיע אותה אמר לה: יתכן שעל ידי תפלה וצדקה תתבטל הגזירה, וכמו שאמר ככה התקיים. **והאמת היא שבתפלה וצדקה אפשר לבטל הגזירה, מי שקורא שם בזוהר⁷ יראה שעל ידי תפלה יכולים לבטל את המזל, ואת השרטוטים שנמצאים ביד יכולים לשנות אותם**. ורבי חויתה שלי בעצמו נפגע על ידי סוס ונפטר. אם היה רואה על עצמו דבר כזה לא היה לו לא יום ולא לילה. תהיה פשוט, תאמין באמונה פשוטה. **אמונה פשוטה שווה את כל החכמות שבעולם.**

"תכלית הידיעה שלא נדע"

ד. היה עוד חכם כזה, **רבי אברהם עדס**. מי שרוצה לראות כמה נסים ומופתים עשה, יקרא בספר 'פרי עץ הגן' של **רבי יעקב קצין**, יש עליו שם סיפורים מדהימים. ממש בעל רוח הקודש שאי אפשר לתאר את זה⁸. ובסוף ימיו הלך בדרך ואוטובוס פגע בו, אם היה יודע מה שיהיה לו בסוף, יש טעם בחיים כאלה? אבל למעשה יש טעם לכל חיים, [אבל] מוטב לאדם שלא ידע. אז רבי חיים ויטאל לא זכה ללמוד את

"ואתה תחזה - ברוח הקודש שעליך"

א. תודה רבה (לרבי כפיר פרטוש ואחיו ר' יהונתן על השיר 'בישועתך אבטח אבי'). היום קראנו בפרשה פסוקים שבדרך כלל לא עומדים עליהם: **"ואתה תחזה מכל העם אנשי חיל יראי אלקים אנשי אמת שונאי בצע"** (שמות י"ח א'), ורש"י כותב **"ואתה תחזה - ברוח הקודש שעליך"**. למה לא פירש כפשוטו "תחזה" תראה? כי המלה 'תחזה' הולכת תמיד על בנאה, פעם ראשונה שנזכרה בתורה זה בפסוק: "היה דבר ה' אל אברהם במחזה לאמר" (בראשית ט"ו א'), וכן **"חזון ישעיהו בן אמוץ אשר חזה"** (ישעיה א' א'). אם אדם פשוט ראה משהו לא אומרים שהוא חזה, מה חזית?¹ תחזה זה ברוח הקודש, כי בלי רוח הקודש אתה לא יכול לדעת. כמה פעמים נופלים לאנשים שגיאות². לכן צריך רוח הקודש. וכי אפשר לדעת מי ראוים להיות "שרי אלפים שרי מאות שרי חמשים ושרי עשרות"? אי אפשר.

חכמת השרטוט

ב. הזוהר בפרשה הזו כותב (דף ע"ב) ש'תחזה' הכוונה **חכמת השרטוט**, והוא אומר שם שאפשר לראות במצח של בן אדם ובשרטוטים שבידו איזה עתידות יבואו עליו וכמה תכונות שלו. יש שם כמה דפים ארוכים, תורגמו מסתמא גם בפירוש הסולם וגם במתוק מדבש. אבל הקורא לא מבין אותם. אין מה לעשות. יודע שמהרח"ו רצה ללמוד את החכמה הזאת מפי האר"י, והוא אמר לו זה לא בשבילך. ואכן בהגהות מהרח"ו (שם) בעצמו כותב: "זו היא חכמת הפרצוף שהיה יודע האר"י ז"ל ואנו אין אתנו יודע עד מה". ואני ראיתי בספר שבחי האר"י (בעריכת מ' בניו) שפעם התחכם **רבי חיים ויטאל** לדעת את החכמה הזאת. הוא כבר למד את הזוהר הזה וידע אותו בעל פה, אבל הוא לא היה מבין את העומק שלו. אז הוא חשב למצוא עצה טובה, הלך לאלמנה אחת, אמר לה קחי כסף - מאה דולר, בתנאי שביים פורים תבואי לרב שלי האר"י ותגידי לו כתוב בהלכה: "כל הפושט ידו ליטול נותנים לו" (סי' תרצ"ד ס"ג), הנה בתי פושטת ידה, הרב יסתכל בידי שיהיה על פי השרטוטים ויגיד לה מה קורה לה. והיא ככה עשתה, ביום פורים באה לרב, ואמרה לו אפשר לראות את המזל של בתי על ידי שרטוט הידים? אמר לה: בטח, חיים (רבי חיים ויטאל) שלח אותך, אבל אני אמרתי לו שזה לא בשבילו ללמוד את זה, לא כדאי לו ללמוד את זה. את רוצה לדעת את הגורל של הבת שלך? שתלך הבת לעמוד על יד הפתח, תשים ידה על המזוזה, ואני אקבל השראה מהמזוזה כמו איזה חשמל ואני אגיד לך הכל, כמה שנים תחיה ועוד כל מיני דברים, ובלבד שחיים לא ידע! מה אכפת לו שידע? **כי באמת מי שיוודע זה לא בריא ולא טוב, מוטב לאדם ללכת בתמימות. שלא ידע**³.

הוקשה לו הטעמים, "תמים תהיה - זקף קטון - עם ה' אלקיך". היה צריך להיות הכל משפט אחד: "תמים תהיה - דרגא תביר - עם ה' אלקיך", למה תהיה בזקף קטון? אלא אמר קודם כל תהיה תמים, כשתהיה תמים - תהיה תמיד עמו, עמו בחלקו. אתה שלו. ה' מנת חלקי וכוכי אתה תומיך גורל" (תהלים ט"ו ה').

4. רבי עקיבא עשה מלחמה נוראה, חשב שיצנח כמו שהיה בימי החשמונאים, והיה אחרת. אתם חושבים שהוא הפסיד? הוא לא הפסיד, נשאר זכרו לדורות עולם. וכל פעם שמלהיבים את החיילים לעשות משהו אומרים להם תראו רבי עקיבא, תראו בר כוכבא, ככה זה. היו כמה חכמים שניסו לעשות משהו כמו הרמב"ם, היה החכם רבי חסדיא קרשקש שאמר אני עושה חיבור שיועיל לרבים כמו הרמב"ם או יותר מהרמב"ם, והוא נפטר באמצע ולא גמר. והיה עוד אחד ועוד אחד. **צריך אדם לעשות כפי יכולתו, לא למחר יותר מדאי ולא להתעכב יותר מדאי**. תמימות זה מה שנדרש.

5. אחיו של רבי מיקיץ שלי שהיה מעיין גדול ובעל הגהות, עשרות ספרים הוגהו על ידו.

6. כתב אותה חכם שהיה סגי נהור, והוא כתב במכונת כתיבה בלי שהיה רואה, והיה קשה לראות מה שהוא כתב, אבל **רבי ישראל כהן** שיהיה בריא פיענח את תולדות המחבר.

7. רבי קראתי את הזוהר בגרסא בעלמא פעמיים, ויש לי איזה הערות וכתבתי אותם בגיליון.

8. הרבה אומרים שרטוט בש"י ימנית. אבל זה לא ככה, אלא **אומרים שרטוט בש"י שמאלית**. איך אני יודע? יש ירושלמי במגילה (פרק א' א') שכותב סירטוט, סימן שגם הגמרא שלנו שכתבת בש"י הכוונה לש"י שמאלית.

9. מספר שם ששלחו לו מח"ל שתי לירות שיעשה להם קמיעים, ונסתפק המתווך אם לקחת לעצמו מהכסף חצי לירה שכר טירחה, וחשב לשאול את הרב על זה, אך כבר קודם שפתח פיו אמר לו הרב: מה הספק? הביאו לך שתי לירות בשבילי, תביא אותם. גם מסופר שם שאמרו לו בחלום ש'נסים המצר' (הוא הנדיר רבי נסים נחום ע"ה) יתלבט אם לתת לו כסף אם לא. ובסוף באמת ביביל. וכך היה, ואמר לו רבי אברהם עדס ע"ה: למה נסתפקת? אמר לו: מנין לך שהסתפקת? אמר לו: כן חלמתי. כל מה שאמר התקיים. אדם קורא את שם ונדהם. קראתי את זה לפני כמה שנים.

1. יש לנו היום 'חזקה מדינת היהודים', הוא מסכן, אילו היה שומר תורה ומצוות היינו אומרים אולי ראה משהו, אבל בעוונות הוא רחוק רחוק, הוא אמר צריך לכלוא את הרבנים בקסרקטין כמו שכולאים את החיילים, והכל תלוי ביד הפוליטיקאים. הוא מסכן, לא ידע. אבל השם הזה 'חזקה' - בשבילו גבוה מדאי.
2. כמה פעמים באו אנשים ואמרו **לרב עובדיה ע"ה** פלוגי מתאים להיות חבר כנסת, הוא אדם טוב, אמר להם כסדר. אחר כך הלכו לרב שך, אמרו לו פלוגי דיין, הוא ראוי להיות חבר כנסת, אמר כסדר. בסוף התברר שהוא לא דיין, הגו"ן (של דיין) היא לא נו"ן ארוכה, צריך לקחת ממנה קצת ולעשות אותה ג' - דיין. הוא היה דיין... לא פחות ולא יותר. כיוון שצד דגים ביים אז הוא צד גם בני אדם...
3. אם היה **אבא ע"ה** יודע שסופו בעוונות היהרג ביד ערבים היה בורח, אבל הוא לא ידע. חשב שתונס היא כמו שמכיר אותה משנות השלושים (ה'י"ז) - מלאה חכמים, ויש בית משפט, ויש הכל. אין שום דבר. כלום. יש אנשים רבים שברחו והיה להם טוב, ויש אנשים שנשארו ולא נפגעו. אי אפשר לדעת כלום, "תמים תהיה עם ה' אלקיך" (דברים י"ח א'). זה פסוק בפרשת משפטים, ורש"י אומר: **"תמים תהיה"** וזו תהיה עמו ולחלקו". למה פירש ככה? יפרש "תמים תהיה עם ה'" - אל תשאל שאלות. אלא רש"י

לע"נ אבי הישיבה הרח"צ **רבי בנימין הכהן בן מברכה זצ"ל**

לחסינות, להפצה, להנצחת ולקבלת העלון לפנות לפקס 077-3179532 <<< מייל: bait.neheman@gmail.com | טלפון: 08-6727523 | 052-7130554

עוצוב גרפי: האל 050-2738858

הדלקת נרות	מוצ"ש	ר"ת
י-ם:	18:42	18:01
ת"א:	18:39	18:03
חיפה:	18:37	18:01
ב"ש:	18:39	18:03

בית שהילדים גדלים על ספר "האישי משה" יוצאים אחרת. אנחנו חייבים זאת לעצמנו!

לפרטים והזמנות: 08-6727523

המעשים הטובים שלו, זה חשוב מאד. ואני ראתי לפעמים שאמרת משהו לא ככוונה, והדברים שלי פעלו בחוץ לארץ¹³. ככה זה כשאתה אומר דברים שמתקבלים על הדעת. יש אנשים מנחמים ואומרים: הנפטר כאילו נסע לאמריקה, אבל אתה יודע שהוא לא נסע לאמריקה, הוא נסע למקום אחר. אבל כשאתה אומר דברים כמו הרי כלנו עוברים באותה הדרך, אדם צריך להבין ולהירגע, אתה בא לתת טוב גם לנפטרים וגם לחיים. ואילו ביקור חולים רק לחיים בלבד.

אל תכביד על החולה, אל תשב אצלו יותר מדאי

ח. וגם בזה חכמים אמרו כמה דברים לטובת החולים, שלא יבואו לבקר אותם ויבלבלו להם את המח. הרמב"ם כותב (בהלכות אבל פ"ד ה"ו) שמי שבא לבקר את החולה "מתעטף ויושב למטה ממראשותיו ומבקש עליו רחמים ויוצא", מה זה 'יוצא'? מה אכפת לך אם הוא יוצא או לא יוצא? אתה מגיע לביקור תבקש עליו רחמים. ראיתי עלון אחד שכתבו בשם הגר"ז מבריסק - רבי יצחק זאב מבריסק¹⁴ בנו של רבי חיים, שמכלל ביקור חולים זה שיצא. לא מובן מה זה מכלל ביקור חולים? ביקור חולים זה לבקר אותו וזהו. אבל הפשט בהרמב"ם הוא אל תכביד, אל תשב יותר מדאי. תתפלל עליו, תדבר עם הרופאים אם יש לך קשר אתם, או תחפש לו רופא טוב, תשאל את הרב פירר או הרב פלוני אין הכי נמי, אבל אם אתה בא ויושב ויושב, לפעמים החולה צריך לקום והוא מתבייש ממך¹⁵, לכן 'יוצא' זה לטובת החולה, לא שזה ביקור חולים אלא זה לטובת החולה, שאדם לא יטריח יותר מדאי.

לימד אותם נגרא והלכה. ועוד בשבת האחרונה (יומיים לפני פטירתו) מסר שיעור לילדים בנגרא. היה קורא בתורה למעלה משבעים שנה, והיו כמה בתי כנסת במושב ברכיה, והיה קורא בתורה מאחד לשני ומהשני לשלישי, והוא לא היה מתפרנס מזה. הייתה לו חנות מכולת, ומי שאין לו, היה מוותר לו. היה אדם מיוחד. [בנו ה"י"ו מספר בשם הרב ר' שמעון ברוך מ'הפעילים' שלפני כ-46 שנה שלח אותם הגרא"מ מן שך זצ"ל לעשות פעילות במושב ברכיה, ובקיש מהם לעזור בזה לצדיק רבי בנימין מדינה מס' 1 שם, שהוא מל"ו צדיקים שבדור].

13. היה יהודי אחד שמו שמה כהן (ממוזני שלמד פעם בישיבת הרב פינסון ולמד אצלו). היה סוחר גדול והוא עשה חסד עם הסבא והסבתא שלי והביא את עצמותיהם לארץ ישראל, ויום אחד נסע לדרום אפריקה ושם מסרו לו כי הוא מוזמן למשפט בעוד חודש ימים, והנה קרוב לזמן המשפט בחלומי הופיעה דמות דיוקנו של אבא ע"ה שלימד אותנו תורה בתונס, ואבא זעק עליו "בשלך הסער הגדול הזה! מדוע סטית מדרך התורה והיראה אשר הורית לי?!" היאך שקעת כל כולך בעסקיך ואת העיקר שכחת? לך לשוב בתשובה" אבא יצא מן החדר, ומר משה כהן בחלומי קיבל על עצמו להתחזק ברוחניות ושוב ראה בחלום את סבא וסבתא שלי אומרים לו אתה עשית אתנו חסד, אל תחזק אתנו נעמוד בתפלה עבורך שתצא מן המקום הזה ותשוב לביתך לחיים טובים ולשלום. וכך הוה שמשפטו הלך לכיוון טוב, והצליח לצאת משם לחיים טובים. ועוד כמה נסים נעשו לו. אבל נפטר בגיל ששים. והגן שלו היה בצער, יום אחד ספרתי על הגאון רבי ציון כהן מחכמי גר"א (מחבר ספר שיערי ציון) שנפטר גם כן בגיל כזה (ולכל כהנ"ב נפטר בהרצ"א) בגיל ששים פחות מעט. ואמרת שאחד הרבנים בגר"א דרש עליו, אמר: "ימי שנתינו בהם שבעים שנה" (תהלים צ"ו), "ימי שנתינו" - השנים של בן אדם הם ימי - ששים (מגנין ימד), אבל "בהם" - יש מהם שחיים "שבעים שנה". המלה הזאת שאני ספרתי הגיעה לאזנם של הבנים של החכם הזה משה כהן נרגעו. אתה לא יודע שבמלה אחת תוכל לעודד בה נשמות, לעודד בה אנשים. היה עוד סיפור. כשנפטרה אשתו של הרב עובדיה ע"ה (ב"ט באב תשנ"ד) הלכתי לשם ביום האחרון של השבעה לומר דברי נחמה. ואמרת להם שנאמר בפרשת השבוע פרשת ואתחנן: "לך אמור להם שובו לכם לאהליכם ואתה פה עמוד עמוד" (דברים ה' כ"ז-כ"ח), "שובו לכם לאהליכם" - מכאן למדו חכמים (שבת דף פ"ז ע"א) שמשא רבנו פירש מן האשה. שובו לכם לאהליכם ואתה לא, הם יחזרו לבתיהם ואתה פורש. הרב אותו דבר, נפטרה אשתו (ולו לקח אשה אחרת). אבל "ואתה פה עמוד עמוד" - ויבלי עדיין כותב עמוד גימטריא מאה ועשרים, אתה תחיה עד מאה ועשרים, כי אתה צריך לציבור. "ואדברה אליך את כל המצוה והחוקים והמשפטים אשר תלמדם". אמר לי אחד השומעים אתה לא ראתי את הרב הרים את ראשו! ניחמת אותו, דברת לו דברים טובים. ובאמת פעמיים שלוש אח"כ נתן שיעור במוצאי שבת והיה מדוחדך, אבל אחר כך התגבר על זה. היה שלו רבי דוד שיחייה אמר אל תדאג, אבא יצא מזה. 14. השבוע נפטר הבן שלו - רבי משולם סולובייצ'יק. נפטר בגיל מאה. (מקורונה או לא מקורונה זה לא חשוב. בגיל מאה זה בסדר גמור).

15. ופעם קרה לי דבר כזה. הייתי בבית לינושטיין ברעננה ובא אחד בחור צעיר. אומר לי מה שלום הדין? איך הרב מרגיש? מה שלום הרב? איך הרב מרגיש? ואתה אומר מתי יקום הבן אדם הזה? אז עשיתי עצמי ישן חצי שעה, ואני מסתכל את האם קם או לא קם, והוא לא קם, חצי שעה אחר כך והוא עדיין יושב... מה אתה עושה לי כאן? עד שבסוף ברור ה' יצא. היה פעם חכם בשם רבי שמואל הנגיד, והיה לו אחד שהיה טרדן גדול, אז אחרי שהוא הלך כתב עליו שיר: "אני יסור ועמי אישי, עלייתו בלי שבר" - אין שבר ואין תקווה ורבי חכם ממני. "הרגני בלי חרב המיתין בלי דבר" - אחר כך אמר "ובמה העש ובא סיסרא, ויבך וילי לבי חרב. מרהרו חוש ותעשי לו, חרב חרב לשמאבר" (פעם קראתי את זה, ובגלל המשקל אני יוצר את המלים). רבי שמואל הנגיד אמר בא אלי טרדן אחד ולא רוצה להפסיק ממני. אתה לא יכול לומר לו קום מסך, אז לא יפה. אז אתה תחכה ותתחכה עד שיתייק וילך. אדם צריך לעשות בחכמה. רבי שמואל עידאן ז"ל פעם בא לבקר אותי בבית חולים כמה דקות, אמר לי איך אתה מרגיש? רופאה שלמה, מי זה הרופא שלך? אולי דבר עם הרופאים כמה מלים והלך. ואני לא ידעתי למה הלך כל כך מהר. אלא כי לפעמים החולה צריך לקום והוא מתבייש ממך, הוא לבוש בגדים של בית חולים. מה אתה יושב לו ויושב לו ויושב לו? לא עושים ככה.

זה. ואנשים שיודעים את זה היום, הם יודעים מעט מאד¹⁶. כל אחד ואחד מתחזה שהוא בקי בשרטוטים, ובין ימינו לשמאלו הוא לא יודע... מוטב שלא נדע. היו אומרים הראשונים: "תכלית הידיעה שלא נדע". לכן משה רבנו יחיד היה, "ואתה תחזה מכל העם" כי הזמן דחוף, וצריך לקחת מששים ריבוא גברים - שרי אלפים, שרי מאות, שרי חמשים ושרי עשרות, ורש"י מונה אותם שהיו שבעים ושמונה אלף ושש מאות שופטים. איך אפשר לחקור אחרי כל אחד ואחד? אין דבר כזה, אלא זה היה ברוח הקודש. משה רבנו שאנ"י.

תן צדקה כל יום

ה. הדרך היחידה להימלט מכל הגזירות היא לתת צדקה כל יום, כמו ששר עכשיו רבי כפיר פרטוש: "תן צדקה כל יום". ואם אדם יוכל לתת מעט זה טוב מאד, אם יוכל לתת יותר יתן חומש, אבל שלא יעבור את החומש. קראתי היום סיפור על הרב שטיינמן ע"ה שאמר לעשיר אחד שיתן "חלק כחלק" (דברים י"ח ח) - חמשים אחוז לו, וחמשים אחוז ללומדי תורה. אמר לו: זה קשה לי, אמר לו: אני יודע שזה קשה לך, אבל ככה תהיה מובטח. הוא השקיע כמו שאמר לו אבל הוא הפסיד. אחר כך בא אליו בטענות, איך זה קרה? אמר לו: לא נתת בלב שלם, נתת עם אנחה. "אנחה תחת הנחה". למעשה הגמרא אומרת (כתובות דף ג' ע"א) "אל יבזבו יותר מחומש". ככה צריך להיות. אם אדם יבזבז יותר מדאי מי יודע מה יהיה?¹⁷ לכן אדם יעמוד על דין הגמרא, מעט או חומש ולא יוסיף על כך, אלא אם כן זה בשביל לכפר עוונות כתוב בספר התניא (אגרת התשובה דף צ"ג ע"א) שיוסיף יותר, וזה נקרא פדיון נפשו. אבל רוב בני אדם צריכים לתת כמו שצריך. וכשאדם יתפלל כל יום ויתן צדקה כל יום, מובטח לו בעזרת ה' שאותו היום לא יקרה לו כלום, ומחר יתן עוד פעם.

"את הדרך ילכו בה"

ו. לפני כן כתוב: "והזהרתה אתהם את החוקים ואת התורות והודעת להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון" (שמות י"ח כ'). ויש גמרא בבבא קמא (דף ק' ע"א) שאומרת "את הדרך ילכו בה, ילכו זה ביקור חולים, 'בה' זו קבורה". מצווה ללכת לבקר את החולים, ובה זו קבורה כשהגיע הזמן. ויש רמז "בה" ראשי תיבות: בית החולים ובית החיים, אם אדם חולה צריך לבקר אותו בבית החולים (בתנאי שלא יהיה חולה קורונה, ה' ירחם). ואם הגיע הסוף אז בית החיים, בה זו קבורה. והמפורשים אומרים איך למדנו שילכו בה זו קבורה (בית החיים - כתוב "ובית מועד לכל חי" איוב ל', כ"א)? כל מי ש'הולך' פירושה עומד למות כמו: "הנה אנכי הולך למות" (באשית כ"ה, ל"ב) ככה כתבו.

ניחום אבלים קודם לביקור חולים

ז. הרמב"ם כותב בהלכות אבל (פ"ד ה"ז) שניחום אבלים קודם לביקור חולים. אם יש לאדם שתי אפשרויות, או לנחם משפחה מסכנה או לבקר חולה ילך לנחם. ולמה? כי זה עושה חסד עם החיים ועם המתים, עם החיים - להרגיע אותם, להרגיע אותם כשהם סובלים צער על פטירת אבי המשפחה¹², ועם הנפטר - שיזכרו אותו ואת 10. פעם היה לנו ספר קול יהודה של חכם בגר"א, רבי יהודה בן כליפא כהן. ובסופו יש שלושה דפים בחכמת השרטוט, חכמת הפרשנות, חכמת הפירוש, אבא ע"ה קרא. אבא ע"ה אמר לי: אני מכיר אחד ככה והוא אדם נאמן שאין כמוהו... אז לא לסמוך עליהם. 11. יש סיפור בספר דרכי חיים בזמן רבי אברהם יהושע העשיל מאפטא (מהעיר אפטא, נפטר בסביבות תקפ"ח), והוא שמע שישנו יהודי אחד פשוט מאד שכל מה שמברך מתקיים. אמר מאיפה הוא בא? זה מכח הסטרא אחרא, או מכח טהרה, או מכח צדקות, או מכח קדושה? מה יש לו? הלך אליו, אמר לו: אני יכול להתארח אצלך כמה ימים? אמר לו: ברון הבא, תשב. התחיל להסתכל עליו, אולי הוא קם כל לילה לתיקון צוות? לא. אולי הוא מתפלל בכוונות? לא. יש לו סידור פשוט. רק יושב מתחילת התפלה ועד סוף התפלה ואחר כך הולך לעבודה שלו. אמר לו: שמעתי עליך שכל אשר תאמר מתקיים, במה זכית? אמר לו: אני אגיד לך. פעם הייתי עני מרוד, ואשתי אמרה לי: לך תביא כסף, אמרת לה: מאיפה אני אביא כסף? "המן הגורן או מן היקב" (מלכים ב' ו' כ"ז) אמרה לי: לך תעשה שותף, תנסה מישהו שתשתתף אתו. יצאתי מהבית ואמרת 'רבון העולמים אין לי שותף טוב ממך, עכשיו כל מה שאני ארוויח חמשים אחוז בשבילך', פשפשתי בכיסי, מצאתי איש מוטב, אמר לי: בו כמה דברים קטנים שמוכרים אותם בדוכנים והתחלתי למכור. הרווחתי משהו על מה שקניתי, ומה שהרווחתי חילקתי אותו. יש לי שתי קופות, קופה בשבילי וקופה לצדקה, ומאז זכיתו לדבר הזה. אמר לו הלכה בשלתן ערנון (ח"מ סי' ע"ז ס"ב ועוד) שמה שהשותף יעשה מקובל על השותף שלו, מברך מישהו - הברכה מתקבלת. אבל לא כולם יכולים לעשות את זה. במיוחד בדרו שלנו - דור שכולו כסף וביזנס.

12. כמו שהשבע הזה רבי בנימין כהן ז"ל נפטר, הוא היה בריא אולם עד יומו האחרון. בלילה האחרון באו אנשים לבקש ברכה וברך אותם. בן תשעים ושלוש אמנם, אבל לא ידע שום מחלה. יותר משבעים שנה לימד ילדים נערים ומבוגרים במושב ברכיה איש שמים, לימד אותם לקרוא, לימד אותם טעמים,

ממונות רבית 24 שעות ביממה! 24 שעות ביממה! בית ההוראה כסא רחמים "משפט וצדק" מנהל אלוני זל זקס אהני 02-5353-383 www.yhr.org.il

"סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו"

ט. יש שלושה סוגי מחלות שאין מבקרים אותם. מפורש בהרמב"ם (הלכות אבל פ"ד ה"ה) ומפורש גם בשולחן ערוך יורה דעה (סימן של"ה ס"ח) שאין מבקרים לא לחולי מעיים ולא לחולי העין ולא לחולי הראש. למה? כי הם סובלים, וכשאתה תבקר אותם אתה מוסיף להם סבל. חולי מעיים - אתה לא יכול לדעת איך הסבל שלו, נדמה לך שאין לו כלום, והוא מחכה לרגע שתעוף מכאן. חולי הראש - בזמנו לא היה אקמול ודברים כאלה, ואפילו יש אקמול זה רק מרגיע. חולי עינים - זה בעיות גדולות מאד, היום יש שיפור בחולי העינים. אבל דין הגמרא ככה, הרמב"ם פסק את זה, ומרן פסק זה. וספיר ל רבי מיכאל כהן ז"ל מבאר שבע בטלפון, שפעם הוא ביקר את רבי דוד בן בארון ז"ל¹⁶, והוא אמר לו: בני, אתה לא יודע שאסור לשבת יותר מדאי ליד חולי מעיים? ואמר לו יש פסוק: "סור מרע ועשה טוב בקש שלום ורדפהו" (תהלים ל"ד ט"ו). "מרע" ראשי תיבות מעיים ראש עינים, מי שהוא סובל מזה תסור ממנו, תעזוב אותו. "ועשה טוב" - מה זה ועשה טוב? מה הטוב? תגיד לו שלום "ורדפהו" - תברח... תלך משם, אל תשב ותפריע לו¹⁷.

לשבת על כסא כשמבקר החולה

י. ומה שאמרנו "שמתעטף ויושב למטה ממראשותיו ולא ישב על כסא [כיון שהשכינה למעלה מראשותיו]" וכן כתב מרן (י"ד סי' של"ה ס"ג), זה דווקא בימיהם שהיו יושבים על מחצלות ושטיחים, אבל היום שהחולה נמצא על מטה, כאשר אדם יושב לידו על כסא זה בסדר גמור (ב"י שם וברמ"א), כי ככה זה לא נראה שהוא עולה עליו, רק הוא יושב לידו ומברך ומעודד אותו. חשוב מאד הדבר הזה.

"משפטי ה' אמת צדקו יחדיו"

יא. היום התחלנו פרשת משפטים. המשפטים שלנו הכי טובים, יותר מכל המשפטים של כל האומות, כל המשפטים עד הזמן האחרון לא מגיעים לקרסולי התורה! התורה אומרת: "ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם" (שמות כ"א א'), ודוד המלך אומר: "משפטי ה' אמת צדקו יחדיו" (תהלים י"ט י'). ניקח לדוגמה אדם שגנב, מה עושים לו? על-פי משפט הערבים, לגנב חותכים יד אחת, אבל יש לו את היד השנייה, והוא גונב ביד השנייה. מה עושים? חותכים לו גם את היד השנייה. אבל הוא יכול להמשיך לגנוב בדיבור ובתחבולות, אומר תעשו כך וכך. ומה הם עושים? "סוף גנב לתלייה" - תולים אותו על העץ כמו המן... ויש דבר אחר, היום לא חותכים את היד, אלא מכניסים אותו לכלא לכמה שנים או חודשים. ובאותו הזמן שהוא בכלא הוא יושב עם עוד גנבים (הרי אי אפשר לשים כל גנב בחדר לבד), והם יושבים שם ביחד ומשוחחים, ושואלים אותו: מה קרה לך? למה תפסו אותך? והוא אומר להם: כי גנבתי אופניים. והם אומרים לו: שוטה שכמוך, בשביל אופניים אתה יושב כמה חודשים? אם תדע לגנוב טוב תוכל לגנוב בנק שלם!¹⁸ אין בעיה, אנחנו נלמד אותך. והוא יושב שם ועושה שיעורים ב"הלכות גניבה ואבידה"... אבל התורה אומרת מי שגנב ישלם כפל - לא חותכים לו את היד, ולא שמים אותו בכלא שלא ילמד עוד חכמות איך לגנוב. ואם אין לו כסף לשלם כפל - "ונמכר בגנבתו" (שמות כ"ב ב) - מוכרים אותו לעבד¹⁹. ובאמת מי רוצה לקנות גנב? אף אחד לא רוצה לקנות

16. היה רב ראשי בתונס, חי שבעים ואחת שנה (בגדל). והוא היה תלמידו של הגאון רבי שלמה דאנה מחבר ספר שלמי תודה.
17. בדקתי אז את המקור בשלחן ערוך וכתבתי שם את הרמז הזה בשמו. כשאני שומע דבר או רמז יפה אני רושם אותו.
18. פעם היה דבר כזה ברמת גן. היה איהו בנק אחד גדול, שהיה סגור מיום ששי אחרי הצהריים עד יום ראשון, ובאו גנבים מומחים ומדופלמים, חתרו הרבה עד שהגיעו מתחת לבנק, ונכנסו לכל המקומות, נכנסו לכספות ופרצו אותם, ורוקנו אותם. והכל בלי שאף אחד ראה או שמע - "א ראה או ידע אם לא יגיד ונשא עונו" (ויקרא ה' א'). וביום ראשון בבוקר פתחו את הבנק וראו שהוא ריק לחלוטין ואין בו כלום. מה נעשה עכשיו? מחפשים את מי שגנב או מי שפרץ לבנק. אין מה לעשות. והיה אחד שהיה גונב והיה לו אופנוע, קראו לו: "אופנובנק". למה? כי היה נכנס לבנק ומאיים במשהו, לוקח כסף ובורח משם באופנוע שלו. ואחרי כמה פעמים תפסו אותו. ברוך השם נלכד ה"אופנובנק".
19. "בגניבתו" הכוונה בגלל גניבתו. ויש כאן הערה על הנודע ביהודה שלמה (בהקדמתו לשו"ת נודע ביהודה) למה קראתי לספרי נודע ביהודה? לזכר אבא מארי ששמו רבי יהודה לנדא (ולמה קרא לספרי על הגמרא "ציון לנפש חיה"? על שם אמו שקראה לה רבינת חיה. זה על שם אביו וזה על שם אמו) ומי שלא יודע את זה חושב שקרא למחבר יהודה, אבל זה לא ככה, אלא אביו של המחבר נקרא רבי יהודה. אם כן מה זה "נודע ביהודה"? אז הוא אמר שהב"ת של "ביהודה" פירושה בגלל, והכוונה שאני נודעתי בעולם בזכות יהודה. והביא לזה ראה מאברבנאל, הוא פירש את הפסוק: "דרשו השם בהמצאו" (ישעיה נ"ה ו'), לא כמו שחכמים פירשו (בבב"ט דף מ"ט ע"ב) שיש זמן שהוא מצוי ויש זמן שהוא לא מצוי, אלא "בהמצאו" רוצה לומר בגלל שהוא מצוי - דרשו השם בגלל שהוא מצוי לכם. אתם חושבים שהוא לא שומע אתכם, אבל הוא באמת כן שומע אתכם. אבל תמיד היה קשה לי עליו [למה נזקק לזה], יש כבר בתורה ב"בית שפירושה בגלל" - "ונמכר בגנבתו", וכי הכוונה שימכר עם הגניבה? אלא הכוונה ימכר בעבור גניבתו, אז יש כמה בית"ן כאלה.

גנב. כי אם נכניס גנב לבית הוא יהרוס את הבית. אתה צריך לשים עליו שבע עינים - לפתוח את העינים בשבע פקחות, לשים לב שהמקום הזה יהיה סגור והמקום הזה יהיה סגור. אבל מאידך כאשר הגנב הזה ישב בבית של אותו יהודי, הוא ילמד איך לחיות בכבוד, לא ישתגע ולא יגנוב. הוא ילמד אותו, ויאמר לו בוא תראה, אם תעשה ככה, תרוויח כך וכך. יתן לו דברים יפים, אם היום תביא לי את הדבר הזה תקבל פרס - "בונוס". ואז הוא רואה שאפשר להרוויח ככה ולא צריך לגנוב. וככה: "שש שנים יעבוד ובשביעית יצא לחפשי חנם"²⁰ (שמות כ"א ב'). ובזה הרווחנו שהבן אדם הזה יראה איך החיים מתנהלים בכבוד, ואיך מתפרנסים בפרנסה מכובדת, ואיך אנשים עובדים. ולכן עם הקושי להחזיק גנב בבית, ב"ד משתדלים למצוא יהודי טוב שיקנה אותו.

"כי טוב לו עמך"

יב. וכל כך החמירו חכמים בקונה עבד עברי, עד שאמרו (קידושין דף כ' ע"א) "הקונה עבד עברי כקונה אדון לעצמו", אם יש לך שתי כריות אתה צריך להביא אחת לעבד. ואם יש לך כרית אחת, אתה צריך להביא אותה לעבד, ואתה תישן בלי כרית (תוס' שם ד"ה כל בשם הירושלמי). ולמה? קודם כל, כי אתה יכול לקנות עוד כרית, אל תעשה שגועון ותאמר שיש לך רק כרית אחת, הרי אתה עשיר, אם קנית עבד תקנה עוד כרית. דבר שני, הפסוק אומר: "כי טוב לו עמך" (דברים ט"ו ט"ז), עמך - צריך להיות לעבד כל מה שיש לך, שיהיה לו כרית וסדין והכל. [ואם יש לו כר אחד וישכב עליו אינו מקיים כי טוב לו עמך, ואם אינו שוכב עליו וגם אינו מוסרו לעבדו, זו מדת סדום. נמצא שעל כרחק צריך למסור לעבדו, והיינו אדון לעצמו. תוס' שם]. והמפרשים שואלים, שהרי בדרך כלל כשהפסוק אומר "עמך" פירושו שהוא טפל לך, למה חכמים הסבירו כאן ש"עמך" פירושו שהוא קודם לך, הרי בדרך כלל "עמך" הכוונה שהוא טפל לך²¹? זו קושיא. ואפשר ד"עמך" דגבי עבד עברי יתירא הוא, דהא כתיב וחי אחיך עמך, ועל כרחק אתא לרבווי דעבד עברי טוב לו יותר מהאדון שהוא עיקר יותר וכו'. ע"כ. וכענין זה תירץ המצפ"א בקידושין שם ע"פ התוס' בב"ק (פ"ע ע"ב). והרה"ג ר' דוד עידאן נר"י ייבש דשאני "עמך" דהכא דכתיב "כי טוב לו", ועל כרחק דלא טפל.

שום שיקום לא מועיל לגנב רק שיקום של התורה

יג. וככה הבן אדם הזה משתקם. והיום עושים מעין זה, כאשר רוצים להחזיר גנב לדרך ישרה, באים אנשים צדיקים ומתחייבים: "אנחנו ניקח אחריות עליו", ושמים אותו בישיבה שילמד תורה ויחיה כמו בן אדם, שלא יגנוב ולא יעשה פשעים כאלה. ושום שיקום לא מועיל לגנב רק שיקום של התורה. התורה יש בה שיקום - "עד שקמתי דבורה" (שופטים ה' ז'), אל תקראי "שקמתי" בפתח, אלא "שקמתי" בחיריק... הדבור של התורה משקם את האדם, אבל לא כולם מבינים את זה.

"יקראו לך גברת"

יד. אחר כך יש עוד דבר יותר נפלא מזה: "וכי ימכור איש את בתו לאמה"²² (שמות כ"א ז'). באיזה גיל הבת הזאת? בגיל שש - שבע. שהרי הדין שהיא יוצאת אחרי שש שנים [ואם תימכר אחר גיל 7-6, תצא כבר בסמיננים קודם השש שנים]. ולפני שיוצאת רואים אותה, אם היא מצאה חן בעיני אדוניה - כלומר שהייתה אשת חיל והייתה ילדה זריזה וטובה, אז אשתו של בעל הבית אומרת לבעלה: תראה איך הילדה הזאת כל כך טובה, נכון שהיא ענייה, אבל יש לה מידות טובות מאד, בוא ניקח אותה לבן שלנו, או שאתה תיקח אותה לאישה. נאמר "אשר לא יעדה והפדה" (שמות כ"א ח'), כתוב "לא יעדה" באל"ף, וקוראים "לו יעדה" בוא"ו. שמצווה ליעד אותה לאשה. ולא צריך לתת לה קידושין בגיל שנים עשרה - שנים עשרה וחצי, אלא היא מקבלת את הקידושין שלה ביעוד - בכסף שהאדון שילם לאביה. ובזה היא עולה מדרגה של

20. ואין הכוונה שבשמיטה יצא לחופשי חנם. יש אנשים בורים שחושבים שבשמיטה הוא יוצא לחופשי, זה לא ככה, אלא הפירוש הוא שהוא יעבוד שש שנים מיום שהוא נכנס עד היום שיוצא.
21. כמו שהגמרא במסכת בבא מציעא (דף ס"ב ע"א) דורשת על הפסוק: "וחי אחיך עמך" (ויקרא כ"ה ל"ו) חייך קודמים לחיי חברך. ורש"י שם אומר: "עמך - חייך קודמים". מה הוא מוסיף לנו על הגמרא? הרי זה כבר כתוב? אלא שרש"י מבאר מאיזו מלה בפסוק למדנו שאיך קודם. לכן היא הדגיש את המילה "עמך" שמשמע שאתה עיקר והוא טפל לך.
22. פעם אחת היה יהודי אחד בג'רבה קראו לו וצי"ף כהן, והרב פינסון ע"ה היה מאסף תלמידים מג'רבה לתונס כאשר פתח את הישיבה שלו בשנת תשכ"ב. ובא אליו ואמר לו תביא את הילדים שלך. והוא אמר לו: הילדים שלי עובדים, אני לא מביא אותם. אבל אם אתה רוצה לקנות את הבת שלי אני מוכר לך אותה... אמר לו הרב פינסון: וכי אני קונה עבדים ושפחות? מה אתה רוצה ממני?! הרי אני רוצה ללמד אותם תורה. אחרי עמל וטורח הביא את בתו, אבל הוא לא החזיק מעמד בישיבה.

רבים אומרים מי יראנו טוב... הרגע לו יחלנו! "האיש משה" הופיע!

לפרטים והזמנות: 08-6727523

יותר מדאי, ואז תעלה "מבירא עמיקתא לאיגרא רמא" (עי"פ חגיגה דף ה' ע"ב). זו המטרה של התורה.

התורה ממעטת את העניות מעם ישראל

טו. "ואם שלוש אלה לא יעשה לה, ויצאה חנם אין כסף" (שמות כ"א י"א). איך תצא חנים? כאשר תגיע לגיל נערות וכל שכן לגיל בגרות ("בגרות" הכוונה לגיל שנים עשרה שנה וחצי, ו"נערות" זה חצי שנה לפני כן) כי ילדה בת שנים עשרה כבר הגיע זמנה להתחתן או לצאת אם לא רוצים אותה. ויצאה חנים אין כסף". וככה התורה ממעטת את העניות מעם ישראל. לא כמו היום שעשיר מוליד עשיר - "בתר עניא עניותא אזלא" (בי"ק דף צ"ב ע"א) ובתר עתירא אזלא עתירותא, אלא שיהיה להם חיים טובים. "לקחתין מן הגוה מאחר הצאן" (שמואל ב' ז' ח'), "יען אשר הרימותין מן העפר" (מלכים א' ט"ז, ב'). אשה שבבית אביה היה הכל עפר, עכשיו היא בבית של גבירים ועשירים. **כל דבר בתורה הוא נפלא ועצה טובה. ולא עלתה העצה הזאת בלב אף אחד מחכמי אומות העולם.** ועד היום אין דבר כזה, אומרים מה פתאום?! "אין עבדות", אבל ככה עניים ישארו עניים כל הזמן (יש באמריקה שכונה של עניים).

כוונת דין התורה "עין תחת עין"

טז. אחר כך כתוב: "עין תחת עין, שן תחת שן, יד תחת יד, רגל תחת רגל" (שמות כ"א כ"ד). והפשט הוא מי שסימא את עין חברו מורידים לו את העין, ואם הוריד לו שן יורידו לו שן, ואם הוריד לו יד יורידו לו את היד. אבל אנחנו יודעים שזה לא ככה, אלא "עין תחת עין" הכוונה ממון. וכתוב בחוברת צפונות (בעריכת הרב משה גרילק), שפעם אחת נשיא ארצות הברית (גימיי קרט) שאל את אחד הרבנים של ארץ ישראל: תגיד לי, מה הפטנט שעשו חכמיכם לפרש "עין תחת עין"? לא כפשוטו? איזה פטנט עשיתם? **הרי הפסוק אומר "עין תחת עין" ופירושו שמורידים לו את העין, וחכמים אומרים שלא מורידים לו את העין אלא הוא משלם ממון.** מה הדבר הזה? וכי זה הפשט של הפסוק? אמר לו: חכה, לפני שאתה מגיע לפסוק של "עין תחת עין", תקרא לפני כן: "וכי ינצו אנשים ונגפו אשה הרה ויצאו ילדיה ולא יהיה אסון, ענוש יענוש כאשר ישיית עליו בעל האשה ונתן בפלילים" (פסוק כ"ב), מה זה "ענוש יענוש"? הכוונה שישלם כסף. ומה זה "כאשר ישיית עליו"? וכי אם בעל האשה ישיית עליו מליונים הוא ישלם מליונים? אין דבר כזה. אלא רש"י הסביר, כאשר ישיית עליו וגו': אם יתבענו הבעל בבית דין, ונתן המכה דמי ולדות על פי הדיינים. אבל אם לא תהיה תביעה אינך חייב להתערב לאנשים. כמה שפחות להתערב זה הכי טוב. אבל אם כבר באו לבית הדין, והשית עליו בעל האשה ואומר: רבותי, זה הכה את אשתי ונתן לה מכה ויצאו ילדיה. הדין הוא: "ואם אסון יהיה" - באשה, דהיינו שהאשה מתה - "ונתתה נפש תחת נפש", ואם לא היה אסון באשה אלא רק יצאו הילדים, אז "ענוש יענוש" בממון. אבל הרי גם אם לא יצאו הילדים, וכי לא היה פצע או חבורה או מכה? ודאי שהיה הכל, אם כן למה התורה אומרת לנו שרק ענוש יענוש בכסף? הרי צריך לתת לו מכה על הבטן שלו (שיצאו הילדים אם יש לו ילדים...). ועוד ראייה, שבמקום אחר נאמר: "ולא תקחו כופר לנפש רוצח אשר הוא רשע למות כי מות יומת" (במדבר ל"ה, י"א). ורואים שעל רוצח לא לוקחים כופר. אבל אם הוא לא רצח אלא רק לקח איברים, כגון שנתן מכה וְשָׁבַר יד וכדומה, משלם לו גם טיפול רפואי (אם אפשר לטפל בזה), וגם משלם לו על האבר שהכה אותו [ואין "עין תחת עין" כפשוטו].

למה התורה כתבה בצורה כזאת?

יז. ולמה התורה כתבה בצורה כזאת "עין תחת עין"? כדי שכאשר ילד ילמד תורה, יראה את הפסוק כפשוטו "עין תחת עין", ויאמר אם אני אתן מכה לחבר שלי והיא תוציא לו את העין שלו, עלולים להוציא לי את העין, רחמנא ליצלן. לכן אני לא אעשה את זה בשום פנים. אבל האמא יכולה לעודד את הבן שלה ולומר לו: קודם כל בְּנִי, זה לא ככה, "עין תחת עין" פירושו ממון. ודבר שני, אתה קטן, וקטן שהכה הוא לא צריך לשלם, כי "חרש שוטה וקטן פגיעתם רעה, הם שחבלו באחרים פטורים", וזו משנה שהיא יודעת בעל פה... (במסכת בבא קמא דף פ"ז ע"א), תירגע, אתה יכול לתת מכות²³. לכן אסור לאשה ללמוד תורה שבעל פה, כי היא יותר מדאי רחמנית על בנה ולפעמים הורסת אותו. כתוב באיכה (ד' י'): "ידי נשים רחמניות בשלו ילדיהן" - בשלו אותם שלא חינוכו אותם כמו שצריך ויצאו ילדים רעים. ולכן זה ישאר בתורה שבעל פה, ואילו בתורה שבכתב כתוב "עין תחת עין", כאומר תיזהר, התורה אמרה

23. פעם אחת בבית ספר חילוני היה ילד בכיתה א' שלקח עיפרון והכניס אותו בעיניים של חברו ועשה לו עירורן. שאלו אותו איך אתה עושה לו ככה? אמר להם למדנו שבומ"ף מתחלפות אחת בשניה, אז האות פ"ה של העיפרון והאות ו"ו של עירורן מתחלפים. במקום העיפרון עשיתי לו עירורן, מה יכול להיות?!

ילדה ענייה לדרגה של גברת. קודם כל היא לומדת איך מסתדרים בבית של עשירים, איך הכל יהיה מסודר, ואם באים אורחים מכובדים הגברת שלהאומרת להתכניי היום כך וכך מאכלים, וכך וכך כלים, הכל יהיה מסודר כמו שהעשירים מסדרים. אחרת, איך הבת הזאת תצא ממעגל העונו? הרי כל הזמן היא גדלה בעניות (שהרי אם אבא שלה מכר אותה, ודאי שעשה את זה בגלל שהיה עני ולא היה לו כסף, כי לא מוכרים בת עלגיבה), ולמדה חיים של עניות, אבל כאשר תימכר לאדם שהוא גביר נכבד ועשיר, זה אחרת. היא לומדת את סדר העשירים ואת סדר הדיבור שלהם, ולא תפספס

שי לפסח
סיפור ותקור לו יא אבני קומיקס לילדים

הצטרפו להירשם!!

למגזין אוצרות יהדות תוניסיה

כתבות, מדורים, תחקירים ומאמרים מרתקים
40 עמודי צבע על יהדות תוניסיה

המגזין יבא לאור ה"ה ארבע פעמים בשנה.

להזמנת מנוי נא ליצור קשר
050-6235157
מכון שרי זבולון/ בנימין פנש

הופיע בהדר גאונו!

לאחר יותר מעשור שנים שאולו כל המהדורות סדרת הספרים רבי המכר "האיש משה" טוב יו"ל בס"ד

לפרטים והזמנות:

מוסדות "חכמת רחמים" ברכיה

08-6727523

ולא תבונה" (ישעיה מ"ד י"ט). אם כן מה אתה מדמה את עצמך לפתח... אמנם יש מקומות ששמעו שיפתח היה מ"קלי עולם" (ראה ר"ה שם ועוד), אבל זה לא חשוב, וכי כל אחד ואחד יעשה דיין? במיוחד בדור הזה שכל אחד אומר אנחנו רוצים לשנות את ההלכה.

מאות ספרים על פסוק אחד

כ. אוי ואבוי למי שמשנה את ההלכה, האם ייקח מסורת של שלושת אלפים שנה ויותר ויהרוס אותה?! ילך לעזאזל. מאז ומעולם ניסו לשנות את ההלכה - הבייתוסים, הצדוקים, הקראים והרפורמים, מה נשאר מהם? כלום! אתם חושבים שהרפורמים שומרים על התורה? כלום. הם כביכול לוקחים מהתורה מה שמעניין אותם ומה שלא מעניין אותם לא לוקחים, ואחר כך בניהם פורקים עול לגמרי, מתנצרים, לוקחים נשים נוצריות והילדים נוצרים וכן על זו הדרך. **אסור לנגוע בתורה!** זו תורת אמת מפיו של הקב"ה. כל מלה ומלה בתורה יש בה חכמה בלי סוף. צריך ללמוד ולהתעניין ולהתעמק ולהבין. יגיע הזמן שיכתבו מאות ספרים על פסוק אחד. יכתבו ויראו את החכמה שיש בתורה.

מחצית השקל

כא. שבוע הבא קוראים גם פרשת שקלים. ואני מצאתי רמז "משפטים" (עם הכולל) גימטריא "שקלים" (480). אחינו האשכנזים לא יודעים כמה זה שקל של התורה, אז הם אמרו תקח חצי המטבע הנהוג במדינה, אם במדינה נהוג דולר - תקח חצי דולר. ואם נהוג שקל - תיקח חצי שקל. ואם נהוג לירה שטרלינג - תקח חצי לירה שטרלינג. אבל אמרו אולי זה לא מספיק, לכן אמרו תקח שלשה חצאים כאלה שהפסוק אמר שלוש פעמים "תרומה" (כ, י"ג-ט"ו), לכן הם לוקחים שלושה חצאים (ס"י תרצ"ד ס"א בהגה). אבל לפעמים זה לא מספיק. אנחנו יודעים בדיוק מה הוא השקל של התורה, הם לא יודעים אבל אנחנו יודעים. הרמב"ם כתב "דרהם" והם לא יודעים מה זה הדרהם הזה (כמו שכתב היעב"ץ (מגדל עוז דף י"ד ע"ב) שאנחנו לא יודעים, מה יש לעשות). אבל לנו הספרדים יש מסורת מדורי דורות שהדרהם הוא

"עין תחת עין"! וככה הוא נזהר.

נעשה לך פירוש מיוחד

יח. ואם יגיע הדבר לידי מציאות, אז הדיינים יושבים וחושבים ואומרים: "טוב נעשה משהו, הפעם נעשה לך פירוש מיוחד בפסוק עין תחת עין (וזהו הפירוש האמתי), שאם אתה פגעת בעין, תשלם משהו במקום העין, וכן על זו הדרך. כל הלכה והלכה שנאמרה בתורה יש בה חכמה רבה ונפלאה. איך תאמר את החוק ואיך תסביר אותו למעשה. את זה למדנו במסכת בבא קמא (דף ק' ע"א) על הפסוק: "ואת המעשה אשר יעשון" (שמות י"ח כ), "את המעשה" - זה הדין, "אשר יעשון" - זה לפנים משורת הדין. "את המעשה" - זה הדין כפשוטו, אבל כאשר אתה מגיע לפועל - "אשר יעשון" - עליך לעשות לפנים משורת הדין. כאן מעיקרא זה הדין, אבל בכל זאת הילד שקורא בתורה רואה שכתוב "עין תחת עין" והוא מבין כפשוטו".²⁴

וכי 'יפתח' הוא איש בור כמוך?!

יט. יש פסוק: "וכי יפתח איש בור" (שמות כ"א ל"ג), ועשו ממנו רמז יפה. **רבי יוסף חיים** (אמרי בינה חידות במילי דעלמא אות פ"ט) שהיה משהו בזמן רבי יהונתן אייבשיץ²⁵, שהיה פוסק הלכות בשיבוש והיה מבלבל את המוח. ושלח לו רבי יהונתן מה אתה פוסק, הרי אתה לא יודע כלום? אמר לו הרי כתוב בגמרא (ר"ה דף כ"ה ע"ב) "יפתח בדורו כשמואל בדורו". נכון שאני לא בדרגה של שמואל הנביא (בוודאי, וכי אתה בכלל נביא...), אבל יפתח בדורו היה כמו שמואל. אמר לו רבי יהונתן: "תעיין בפרשת משפטים ותראה שאתה לא מבין כלום". וזו חידה, מה יש בפרשת משפטים? והתשובה לזה כי הפסוק אמר: "וכי יפתח איש בור", והכוונה היא וכי 'יפתח' הוא איש בור כמוך?!!... הרי יפתח היה חכם, ואילו אתה אין בך "לא דעת

²⁴ והרבה דברים בתורה נכתבו לאיים, כמו "ואם אמת היה הדבר הזה לא נמצאו בתולים לנערה וגו' וסקולה" (דברים כ"ב, כ"א), ואתה קורא את זה ולא מבין, מסכנה מה עשתה שצריכים לסקול אותה? עד שאתה קורא את רש"י שזינתה בעדים והתראה לאחר אירוסין. שרק במקרה כזה סוקלים אותה, ואם לא היה ככה - לא סוקלים אותה.
²⁵ כל הדברים היפים כולם תולים אותם ברבי יהונתן... אני לא יודע אם זה באמת רבי יהונתן או מישהו אחר.

קנקן חדש מלא ישן
(אבות ד' כ')

מתיבתא עץ חיים
ישיבת תולדות אהרן ספרדית

החלה ההרשמה
למתיבתא "עץ חיים"
שעי"י מוסדות ישיבת "כסא רחמים" ספרדית

לשנת התשפ"ב
כיתות ז' וח' בתנאי פנימייה מלאים

עוברים לבני החדש
ברחוב הרב פרוו 18 בני ברק

רמת לימודים גבוהה,
צוות מסור, מיומן ווותיק, כל הצוות מבוגרי הישיבה
בני יפה ומרשים
בית מדרש גדול
כיתות מרווחות
חדרי פנימייה מפוארים

להשמה, ולקביעת מחנך:
050-4158555 - הרב יאיר טרבלסי - מנהל
050-4115581 - הרב אליהו ענקרי - מפקח

לאחר הסתלקותו של ר' בנימין הצדיק
זצוק"ל, שרבים נושעו מברכותיו,
ע"פ צוואתו הכל ממשיך כרגיל ע"י
בניו שיחיו.

לפדיון נפש, ברכה והוצאת עין הרע,
ניתן להתקשר לטלפון - 052-6748693

כמו כן, לבקשת המשפחה -
מי שיש באמתחתו סיפור, מופת, תמונה וכיו"ב מחייו של
הרב זצ"ל - בבקשה יעביר למשפחה:
בטלפון: 050-4174471, פקס: 08-6752698
או במייל העלון - bait.neheman@gmail.com
בשורות טובות!

בְּתִיל תִּכְלֶת, מצוות ציצית בשלמות!
חדשי תמוז

הגאון רבי חיים יוסף דוד וייס שליט"א
אב"ד אנטוורפן בעל ש"ת ויען דוד

**"בנידון התכלת בזמנינו,
דלפי הנראה התכלת הוא אמיתי..."**

עדיין מסתפק? הקשר עם ויקיפדיה! האשכול המאמץ!
ק. גבול - ק. חידה ושיונים

0799-1000-65

זוכרתם
ראיה - זכירה - נשיה

במעוֹת זכר למחצית השקל מהזקים את קירות הבית

התקשרו עכשיו:
08-6727523
או בעמדות "נדרים פלוס"

נעשה בחירות. ואחד אומר: "אני רוצה לחלן את כל המדינה כולה", אבל אתה לא תצליח לחלן, לא יעלה בידך מאומה ולא כלום, תעוף לשמים - "יעלו שמים ירדו תהומות נפשם ברעה תתמוגג" (תהלים ק"ז כ"ו), **צריכים לדעת לשמור את התורה ולכבד אותה. לקיים מה שאפשר לקיים בה, ומה שאי אפשר לך לקיים, תגיד לבן שלך: אני גדלתי אחרת, אבל אתה בני, תשמור על התורה ועל המצוות ועל השבת.**

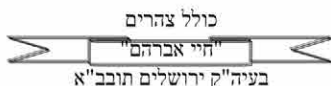
השבת היא חופש ושמחת חיים, יש בה כל טוב שבעולם

כג. אתם לא יודעים מה זו השבת. יש הרבה חילונים שחושבים ששבת זה בית סוהר, אבל זה לא בית סוהר. **השבת היא חופש ושמחת חיים, יש בה כל טוב שבעולם.** יש בתורה חכמה רבה מאד. יגיע הזמן שהשפטים והטפשים שלנו גם כן, (אלו אותן אותיות, רק שמתחלפות, פעם שפטים ופעם טפשים...) **כולם יבינו שאין דבר בעולם יותר נפלא מלימוד התורה!** אתה קורא תולדות חיים של תלמידי חכמים שלמדו תורה בצער ובעוני ובמסירות נפש²⁶, והיו אנשים הכי מיוחדים ומאשרים. **צריכים לדעת לכבד את התורה, ובזכות זה נזכה לכל טוב שבעולם ולגאולה שלמה במהרה בימינו אמן ואמן.**

מי שבירך אבותינו הקדושים אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את כל לומדי התורה ומחזיקיה, ואת כל השומעים, והרואים בלויין, והקוראים אחר כך ב"בית נאמן" בכל רחבי הארץ והעולם, ה' יתברך יתן להם כל משאלות לבם לטובה ולברכה, ויראו נחת מבניהם וצאצאיהם, אושר ועושר לעבודתו יתברך. אמן כן יהי רצון.

26. פעם הרב שטיינמן ע"ה לא קיבל משכורת תשעה חודשים והיה מצטמק ורע לו. ואחרי תשעה חודשים רווח ליישיבה שהיה מלמד בה (הוא היה ראש ישיבה בכפר סבא), ואמר לו: הנה תקח את הכסף שאנחנו חייבים לך. אמר להם: הרי כבר עברו תשעה חודשים, למה אתם משלמים לי על מה שהיה? אם לפני שבאו החודשים אתם רוצים לשלם כדי שאוכל לחיות - אין הכי נמי, אבל עכשיו הרי החודשים האלה כבר עברו, לכן תשלמו לי רק על העתיד! אותו הגבאי השתגע: מה זה? "לית דין בר נש" (עירובין דף כ"ד ע"א)! לא נשלם לך על החודשים שעברו? אמר להם: כן, אל תשלמו לי עליהם. זה היה בן אדם מיוחד במינו.

לע"נ האיש הכשר ולוין אברהם שברצא בן שלבייה לבית חדד פנש שע"י מוסדות "חכמת רחמים" מושב ברכיה

כולל יום שישי "נר חיים" ירושלים

לע"נ רבי חיים הכהן זצ"ל בן פאנידה שושנה ע"ה

אבי אבי

רכב ישראל ופרשיו

המומים ומוועזעים על סילוקו של האי גברא רבא ויקירא משרידי דור דעה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה מוכה הרבים אוהבן של ישראל חיינך את ילדי ישראל לאהבת התורה שייף עייל ושייף נפיק כיתת רגליו לזכות את הרבים בקריאת ספר תורה ובמסירת שיעורי תורה סבינו היקר החסיד והעניו שהיה מליץ צדיקים נסתרים שמגינים על הדור

רבי בנימין הכהן צוק"ל

חנתו של הסבא קדישא רבי רחמים חי חיתה הכהן צוק"ל חיע"א מי יתן לנו תמורתו

תנחומינו לאחינו ובנינו ובנותינו הצדיקים דודינו היקרים מזכי הרבים הרב בצלאל, מר ירחמיאל, הרב ברכאל, הרב שלומיאל, והרב חננאל הכהנים שליט"א

החותמים בדמע

הנכדים

ע"ה רחמים חי חיתה נסים הכהן הי"ו ע"ה דוד שמואל ישי הכהן הי"ו
בן רבי ברכאל שליט"א בן רבי חיים זצ"ל
ראש כולל חיי אברהם ראש כולל נר חיים

והאברכים

שלושה גרם, ומחצית השקל זה שלושה דרהם - תשעה גרם כסף טהור. ובכל שנה תברר כמה עולה כסף טהור באותו זמן. פעם חשבנו שהכסף הזה הולך ויורד, אבל בעידן הקורונה גם הוא התחיל לעשות קרניים... הכסף הזה הולך ועולה. **ועכשיו בדקו ומצאו שאם תעשה תשעה גרם כסף בלי תוספת מע"מ, יעלה לך 27 שקל.** (כל אחד צריך לתת 27 שקלים). **ואם תעשה פלוס מע"מ יעלה לך 31 שקלים.** ויש מי שאומר שלא צריך להוסיף את המע"מ כי כשיבוא המשיח בעז"ה (בימינו בימינו בימינו) כבר לא נעשה מע"מ. הרי למה עושים מע"מ? בגלל המלחמות וכל מיני דברים רעים, כשיבוא המשיח אין יותר מלחמות ולא קורונה ולא שום דבר רע. והמחמיר תע"ב.

למה אין ממשלה?

כב. הגאון מוילנא כתב (בפירושו על תיקוני זוהר דף נ"ב ע"א) שחבלי משיח הם 70 שנה, ולפי דעתי חבלי משיח התחילו בשנת תש"ח (ואולי תש"ט). והמשיח מצטמק ו"טוב לו" (אני לא רוצה להגיד ורע לו). פעם קם אחד ששונא תורה, ופעם בא אחד שלא מכבד את התורה, ואנחנו תלויים בטראמפ וכדו'. צריך שיבוא המשיח, כבר עברו 70 שנה. לכן עד עכשיו לא קמה מדינה מסודרת. עושים בחירות ועוד בחירות, ואף אחד מכל השוטים האלה לא חושב מה יועילו לנו הבחירות האלה. אתם חושבים שיועילו שהשמאל יעלה?! השמאל לא יעלה, חס וחלילה! ככה כתוב במפורש: "זאת עשו שנאתי" (מלאכי א' ג'), עשו גימטריא "השמאל" (גם אם תעשה לו ה"א הידיעה, ועוד עשרים ה"א הידיעה - שנאתי). "ואשים את הריו שממה ואת נחלתו לתנות מדבר" (שם). **צריכים להתאחד ולכבד את התורה. וכי היום יש לנו סנהדרין שדנים למות בסקילה ושריפה? הרי אין היום דבר כזה. רק יש עליו חיוב כזה משמים, ואם יחזור בתשובה יכופר לו.** אבל צריכים להיות אחים, ושגועון וטירוף כזה, לא קם כמוהו בשום מדינה בעולם. לא שמענו על מדינה אחת בעולם שבתוך שנה-שנתיים עושים ארבע פעמים בחירות, רק במדינה שלנו! אומרים: "ובנה לנו את בית הבחירה לכפר בו את כל עוונותינו" - וזה "בית הבחירות"... זו מדינה שכולה בחירות ואין בה ממש. כל אחד אומר: למה לא שמו אותי במקום שני? למה שמו אותי במקום רביעי? למה עשו לי ככה? לכן

הישיבה לצעירים "אורחות חיים" מושב ברכיה
מיסודו של הגה"צ רבי חיים הכהן זצ"ל

ידו הדווים ויספרו הספרונים על קול השמועה נמש כל לב, על השבר הגדול אשר הושברנו, כי באה על כי נפקד ממנו האי גברא רבא סבא יקירא, שייף עייל שייף נפיק, הי חסיד חי עניו, ציון במרר תבכה, וירושלים תתן קולה, דודי נסע ונגלה, וקול התורה צועקת במרה, אין נוטה עוד אהלי אהלה של תורה, כל ידעו לפנים נאנחים ונאנקים, על דא לן יאות למובכי לן יאות למוספי כן פנה זיוה, הודה והדרה, העמיד תלמידים הרבה וקירבם תחת כנפי השכינה, האציל עלינו מאורו הגדול באורחות תורה, יראה ומוסר, אציל המידות, מאיר פנים לכל אדם, מוכה הרבים, איש האשכולות, עבד את קונו בהצנע לכת, התנהג כתלמידו המובהק של חמיו הסבא קדישא רבינו מוהרח"ח זצוק"ל שירע את ערכו, היה ראש וראשון לכל דבר שבקדושה ועמד בפרץ בחיזוק וביצור הדת ובפרט על החינוך הטהור של ילדי ישראל, זכה להעמיד דור ישרים מבורך המקדישים שם שמים בהאדרת התורה, דגול מרבה חסידא ופרישה, עמוד התורה והתפילה

מורנו ורבנו ועטרת ראשינו
רבי בנימין הכהן זצ"ל

אשר זכינו להגות מאורו דרך עבודת ה' במסירות נפלאה בענות חן, והאציל עלינו מברכותיו ותורתו בהדרכת הדרך אשר בה נלך לחינוך ולדי ישראל

אוי מי יתן לנו תמורתו מי יתן לנו חליפתו, גדול כים שברנו, אוי מי ירפא לנו, הוא נסע למנוחות ואותנו עזב לאנחות

ומשגרים אנו בזאת כוס תנחומים

לבניו הרה"ג ר' חננאל הכהן ראש מוסדות "חכמת רחמים" והרה"ג ר' ברכאל הכהן ראש מכון "אורח צדיקים" ולכל המשפחה הכבודיה שיחי'

ממרום תנחמו בתוך שאר אחינו בני ישראל ובתוך אבלי ציון וירושלים ולא תוסיפו לראבה עוד, ובהמשך ריכו הגדולה תמצאו נחמה ופעולותיכם הברוכות, בהרבעת התורה וקידוש שם שמים בקרב עם ישראל, תמצאו נוחם עדי מוהרה יקוצו וירגנו שוכני עפר יתא רשא שבגנוי מרומים ימליץ טוב בעדינו, ונזכה לגאולה השלמה בקרוב ולתחיית המתים במהרה בימינו.

הרב רחמים חי חיתה הכהן ראש הישיבה	הרמ"ם רבנן ותלמידהון
--------------------------------------	-------------------------

בס"ד

"באחד באדר

משמיעיניך על השקלים"

(שקלים א"א)

כבר פסק מרן

רבינו עובדיה יוסף זצ"ל
(חזו"ע ע"מ ק"ה)

מעוֹת מזוֹצִית השִׁקל

יש לתנם

למוסדות תורה

ניתן לצרף גם את המתנות לאביונים

MALA

חייגו עכשיו (או שלחו הודעה): 08-6727523

לתרומות בבנק הדואר: ח.ג. 7761990 ע"ש חכמת רחמים

בעמדות "נדרים פלוס"

באתר: yhr.org.il

אי התאוננה?

תשובה ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 22. נא לשלוח התשובות עד יום ראשון בערב בין הפותרים נכונה יוגרל פרס (חובה לציין שם ותכתוב בצורה ברורה)

גליון 201

ילדי גאלה

בית נאמן לילדים

מתוך שיעוריו של רבנו מרן ראש הישיבה שליט"א לע"נ גאלה בת הרבנית אסתר מאזוז ע"ה

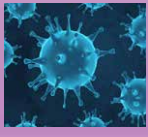
עורך: הרב הר"ר שמואל עיראן שליט"א

ידע תדע

א. העולם חושבים שהפרקים שיש לנו בחמש או בתש"ף פרק א' או פרק ב', זה הלכה למשה מסיני, אבל באמת החלקה הזאת היא לא שלנו, אלא היא חלקה של הגוים, ולמה הכניסו אותה לספרים שלנו? בגלל שפעם היהודים והגוים היו מתנכחים, זה מכיא פסוק מישעיה' וזה מירמיה, והגוי אומר "פרק פלוני פסוק פלוני", והיהודי אומר לא מצאתי את הפרק, והגוי אומר לו: מה נעשה לך? זה בגלל שבתש"ף שלך הכל "זורם" בלי הפסקה, לכן החליטו בתחלת ימי הדפוס, להדפיס לנו את הפסוקים של התנ"ך על פי פרקים, וכך תאמר: "זה נמצא בפרשת שמות פרק כ"ב פסוק א'" וכיצא בזה. אבל לפעמים יש טעות בחלקת הפרקים (שטעה הגוי) וגם בפרשה שלנו, הפסוק "אם במחלתך ימצא הגנב והקה גמת" נמצא בתחלת פרק כ"ב, וזה לא צריך להיות בתחלת הפרק אלא זה צריך להיות המשך של הפרק הקודם. והאיה לזה שבספר תורה אין שום פסקה בין הפרקים: "פי יגנב איש שור או ש"ה" (שם כ"א ל"ו) לבין הפרקים: "אם במחלתך", לא פתוחה ולא סתומה, אלא הכל זורם יחד (גליון 199 אות י"ט, ראה שם עוד. וראה עוד בעלונים 72 אות י"ג, ו-77 אותיות ה'-ו', ובספר אסף המזכיר ערך פסוק שלם).

ב. אנחנו צריכים לעורר על המחלה (בהמנא ליצלו) של הקורונה. יש אנשים חשבו מה זה קורונה? הכל טוב, חשבו שזה איזה וירוס קטן כמו שפעת. זה שפעת זה? אוי נאבו. הקורונה הזאת מתפשטת בעולם כלו. לא יודעים מאיפה זה בא. מסין, מעטלף, מאבר מן החי, לא יודעים, זו גזרה. גזרה על פדור הארץ שאין מקום כמעט שאין בו קורונה. ויש מקומות פארה שהמציב שם רחמנא ליצלו, זה נורא ואים, ואנשים מזולזלים בזה. אסור לזלזל בדבר הזה, במיוחד במקומות של שומרי תורה ומצוות. למה? גידו אתה רואה, מה הועיל להם התורה והמצוות שלהם? וחוש מזה, יש בזה עברה גם נגד עצמם וגם נגד אחרים וגם נגד הקדוש ברוך הוא, כי הוא צוה אותנו "ונשמרתם מאד לנפשותיכם" (דברים ט' ט"ו). אדם שעושה דבר כזה לא יחשב שזה עברה של הנזק בלבד, אלא זה גם חלול ה' (הרמב"ם פ"ב פ"ב ארבעה סוגי עברות בהלכות תשובה פ"א ה"ד). יש עברות שמתקפרים כשחוזר בתשובה וזהו, יש עברות שצריך יסורים, יש עברות שצריך יום הכיפורים, ויש עברות שאינם מתקפרים עד יום המיתה, שאמר: "ונגלה באזני ה' צבאות אם יכפר העון הזה לכם עד תמתינו" וזה חלול ה'. חלול ה' שגידו הנה בבני ברק מספר החולים חס ושלום עלה למעלה, וגם באלעד עלה למעלה. (גליון 217 אות א').

"בס"ד גמרת את הבית יוסף הפעם הארבע מאות"

הגאון מהרש"ם (רבי שלום מרדכי מברז'א), שחי לפני מאה שנה. היה לו זכרון אדיר (ואיני יודע אם זה בגלל שהיה לומד כל הזמן או שהוא נמוך בזכרון). פעם אחת הוא היה חולה ושוכב במטה, ובחדר השני היו דנים בהלכות שבת, אחר כך שאל אותם: באיזה נושא דברתם? אמרו לו את הנושא. אמר להם: זה מופיע בדרכי משה (חבור על הטור, שכתבו הרמ"א) הלכות מזוזה. אמרו לו: הרב, מזוזה או שבת? האם בגלל שאינך מרגיש טוב לכן אתה מערב שבת עם מזוזה? אמר להם: תפתחו ותראו. ואכן פתחו וראו את זה. שאלו אותו: איך הרב זוכר את זה? ענה להם: **אם עברתי על הבית יוסף ארבע מאות פעם**

לעולמו של יובל

בפסוק כתוב: "ורצע אדניו את אָזְנוֹ במרצע" ונעבדו לעלם" (שמות כ"א ו'), והפסוק של הפסוק שיעבד נרצע יעבד כל החיים. אבל חכמים אומרים (עי' קידושין ט"ו ע"א ובמכילתא פרשה ב' והובא בפרש"י כאו) שפרוש "לעולם" לעולמו של יובל, שזה חמשים שנה. ולמה חמשים מפרשים ככה? כי במקום אחר פתוב על שנת היובל ויקראתם דרוך בארץ לכל ישיבה וגו' ואיש אל משפחתו תשב"ו (ויקרא כ"ה י'), בשנת היובל כלם משתחררים, ואם פו למה הנרצע הזה ישוב שם מאה שנה? אלא ודאי ש"עולם" פירושו חמשים שנה. ונמצאו רמזי פה שחנה אמרה: "אם ראה תראה פעני אמתך וכו' ונתתיו לה' כל ימי חיי ומורה לא יעלה על ראשו וגו' (שמואל א' א' יא), ונראה את פני ה' וישוב שם עד עולם" (שם פסוק כ"ב). ואמרו בירושלמי (ברכות פ"ד ה"א) חנה מתוך שהאריכה בתפלתה קצרה בחייו של שמואל. איך קצרה? כי "עולם" זה חמשים שנה, שזה עולם של יובל. וכשהעלתה את שמואל כפאשר גמלתו הוא היה בן שנתים, ולכן הוא חי חמשים ושתים שנה בלבד, לכן לא כדאי להוסיף יותר מדאי, היא היתה צריכה לומר: "וישוב שם" ולא להוסיף: "עד עולם". רואים שעולם פירושו חמשים שנה. ונאף על פי

הלכה נאמנה

מי שיכול לעשות או תקון חצות או תפלה בהנף החמה, מה עדיף? תפלה בהנף החמה. [בגלל שתפלה בהנף החמה פתוב בגמרא (ברכות דף ט' עמוד ב') ותקון חצות פתוב בהנה, ונדרך ככל דברים שפתובים בהנה זה רק לשירידי אשך ה' קרא]. אבל מי שרוצה לקיים את שניהם יש לו דרך אחת: לישן מקדם ולקום חצי שעה לפני עמוד השחר, ואז יעשה גם תקון חצות וגם חבור לילה ויום וגם תפלה בהנף. (גליון 66 אות ח').

חיבה

אם אחת לך, עבד כי ימלוך.

תשובה לחידה נמצאת בעלון הנוכחי. תשובות ניתן לענות בקו בית נאמן 079-9270505 שלוחה 21 (חובה לציין שם ותכתוב בצורה ברורה).

פתרון לשאלה קודם: מתוך החידה: סינו חצי מתוכנו. מתוך החידה: אכן חיידי אכן לעניין מאה ברכות שבת יוסף אונס סימן כ. וזו הוא בניסויא חמשים שיה חצי נמאח. הוזהב: יצחק בליץ - בני ברק.

מתוך התמונה: האחים הרבנים האנשים הרדיקים, רבי בנימין הכהן זצ"ל שנפטר בשנת שבע (ועל זמנתו המפלאה נכתב בהרחבה בגיליון הקודם), ורבי ז' מרדכי הכהן זצ"ל שביים שני ילדיו בא עלמה נשמתו לגנוי מרומים. והוא בן צ עיים. ועומתות המפלטת של הרדיק זבי זן מרדכי באה לרבי בנימין גם לאחר מיתו. על אף המתקנות והאסנה לפניו מר אחיו הרב שמואל הכהן זצ"ל. המתין עד שיתפרסמו שבחי של אחיו על בנת עלונו ורק לאחר מכן הוא מתחכם לעוננו זה (כי לא היה אפשר לתבסם בחיי, כי חמסם לביאות. לא תעני אליו הדיעה על מיתו זבי זן). ובחסר על הגילוי בחימות של הרדיק אן פו הטעם חידונו על הן בחימות בני-גדאן שבחימות וכן בחימות בארץ ישראל ניתן לרבוני דע כמה היה גדול האבידות. בחיל הוא שטעם ממלמד תינוקות בקהילה וכן לצד רבני הקהילה מחיובי מרדכי בית הכנסת מבקר עד